

Marie Káňová – Taková obyčejná, neobyčejná učitelka

Nescházet se s blbcama a umět se obklopit lidma, kteří mají to myšlení a ten rozum na pravém místě.

Takové životní krédo vyznává Marie Káňová. Narodila se 22.února 1946. Dětství prožila v Ivančicích a nebyla žádný svatoušek.

Pamatuju si pana učitele, který byl takový roztěkaný a my jsme jenom číhali na to, kdy se otočí k tabuli a stoupali jsme si a počítali jsme si, kolikrát se komu podařilo v té hodině stoupnout. V tom jsme soutěžili.

Později se Marie sama stala učitelkou. Učit začínala na naší škole – na Základní škole Heyrovského. Tehdy to ale bylo úplně jiné než dnes.

Když začla zima, tak tam byly ve třídách kamna na topení. Paní uklízečka ta kamnanacpala a vždycky mě dala kýbl, abych si přiložila. Přesně jsme s dětma věděli, že v osm hodin byla ve třídě šílená zima, o půl deváté kamna vždycky bouchly, byl tam kouř a od té doby se ty děti stěhovaly, aby neseseděly u těch kamen, protože ta se úplně rozžhavila, takže tam bylo zase horko.

Do života Marie několikrát zasáhl tehdejší komunistický režim. Kvůli svému původu se málem nedostala na vysněnou školu.

Chtěla jsem studovat v Olomouci biologii – tělocvik, přišel životopis mého tatínka, ten byl živnostník, tak jsem byla ráda, že jsem se dostala na pedagogickou fakultu na 1. stupeň.

V roce 1972 emigrovala Mariina starší sestra do Austrálie. Následky na sebe nedaly dlouho čekat.

Byla jsem párkrát na vyšetřeních kvůli mé sestře. To bylo velice nepříjemné, tam mě vyhrožovali, že přijdu o práci.

Nejvíce ale Marii v té době zasáhlo, že její dceři nepovolili studium na gymnáziu. A to přesto, že se velmi dobře učila a měla samé jedničky. Studia jí režim zakázal, protože nechodila do Pionýra.

Nakonec jsme to udělali lstí, protože jeden známý pracoval v Domě pionýrů, tak mně dal papír s razítkem, že tam chodila. To pravda nebyla. Ale aby se na to gymnázium dostala, tak jsme to udělali.

Komunistický režim vnímala Marie negativně.

Mně nejvíc vadilo to, že do funkce, ať to byla jakákoliv, se dostal člověk, který nebyl příliš chytrý, a já jsem ho musela poslouchat.

Na závěr našeho setkání se Marie Káňové ptáme, co by vzkázala mladé generaci.

Abyste byli zdraví a za druhé užívat si svobody, vážit si toho, že tady není ten problém, který vidíme na Ukrajině, že si můžete napsat co chcete. To za nás opravdu nebylo.